

BETRANSSPARENT.BE

ACTIVITEITENVERSLAG 3^E JAAR ERKENNING

VOORGESTELD AAN HET FAGG EN AAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID
OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 44, §3, LID 2, VAN DE SUNSHINE ACT

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	2
INLEIDING	3
LEDEN VAN HET PLATFORM MDEON	4
EVOLUTIE VAN BETRANSARENT.BE	5
SAMENWERKING ALS STUWKRACHT VOOR MEDISCHE VOORUITGANG	5
STAPSGEWIJZE LANCERING ONDER ZELFREGULERING	5
VAN ZELFREGULERING NAAR EEN WETTELIJKE OMKADERING	5
PRIVACY & GDPR.....	6
KWANTITATIEVE EVALUATIE	8
CATEGORIEËN VAN PREMIES EN VOORDELEN.....	8
PREMIES EN VOORDELEN OPENBAAR GEMAAKT OP INDIVIDUELE BASIS	8
PREMIES EN VOORDELEN OPENBAAR GEMAAKT OP GEAGGREGEERDE BASIS	9
SCHEMATISCH OVERZICHT VAN DE PREMIES EN VOORDELEN	9
OPENBAARGEMAAKTE PREMIES EN VOORDELEN M.B.T. HET REFERENTIEJAAR 2019	9
KENNISGEVINGSPLICHTIGE ONDERNEMINGEN	10
ALGEMEEN	10
TOTAAL AANTAL NOTIFICATIES INGEDIEND BINNEN DE WETTELIJKE TERMIJN (REFERENTIEJAAR 2019)	10
SOORTEN ONDERNEMINGEN DIE EEN NOTIFICATIE HEBBEN VERRICHT (REFERENTIEJAAR 2019).....	10
HERKOMST VAN DE ONDERNEMINGEN DIE EEN NOTIFICATIE HEBBEN VERRICHT (REFERENTIEJAAR 2019).....	10
BEGUNSTIGDEN.....	11
SOORTEN BEGUNSTIGDEN TERUG TE VINDEN IN HET TRANSPARANTIEREGISTER.....	11
AANTAL UNIEKE BEGUNSTIGDEN (REFERENTIEJAAR 2019).....	11
MEEST VOORKOMENDE BEROEPEN (REFERENTIEJAAR 2019).....	12
MEEST VOORKOMENDE MEDISCHE SPECIALISATIES (REFERENTIEJAAR 2019).....	12

RECHTZETTINGEN	13
VERZOEK TOT RECHTZETTING DOOR EEN BEGUNSTIGDE	13
INDIENING VAN CORRIGERENDE BESTANDEN	13
CORRIGERENDE BESTANDEN GENOTIFICEERD TUSSEN 1 JULI 2020 EN 31 OKTOBER 2020 (REFERENTIEJAAR 2019)	13
AANTAL VERRICHTTE OPZOEKINGEN	14
COMMUNICATIE	15
WEBSITE	15
FLYER	15
INFORMATIESESSIES	15
FREQUENTLY ASKED QUESTIONS	15
TELEFONISCHE PERMANENTIE	15
PERSCONFERENTIE EN PERSBERICHT	16
HET FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR GENEESMIDDELEN EN GEZONDHEIDSPRODUCTEN (FAGG)	16
CONCLUSIE	17
BIJLAGEN	17

INLEIDING

De vzw Mdeon, opgericht op 23 mei 2006, werd via Koninklijk Besluit van 31 juli 2017 tot erkenning van de organisatie bedoeld in artikel 44, §1, van de wet van 18 december 2016 houdende diverse bepalingen inzake gezondheid, voor onbepaalde duur erkend als organisatie in de zin van artikel 44, §1, van de Sunshine Act (voluit "Hoofdstuk 1 van titel 3 van de wet van 18 december 2016 houdende diverse bepalingen inzake gezondheid, B.S. 27 december 2016") om in naam en voor rekening van het FAGG de uitvoering te verzorgen van de taken van het FAGG op grond van de artikelen 41 tot 43 van de Sunshine Act.

Binnen deze erkenning beheert Mdeon de publiek toegankelijke website (www.betransparent.be) waarop jaarlijks de premies en voordelen openbaar worden gemaakt die farmaceutische en medische technologie ondernemingen toekennen aan gezondheidszorgbeoefenaars, gezondheidszorgorganisaties en patiëntenverenigingen.

Conform artikel 44, §3, van de Sunshine Act bezorgt Mdeon aan het FAGG en aan de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid jaarlijks een volledig en uitvoerig activiteitenverslag. In dit kader is huidig activiteitenverslag opgesteld.

Dit jaarverslag dekt de periode van het derde jaar sinds de erkenning, meer bepaald van 22 augustus 2019 tot en met 22 augustus 2020. Tijdens dit derde jaar dienden de kennisgevingsplichtige ondernemingen de door hen in 2019 toegekende premies en voordelen te notificeren. De jaarlijkse notificatie dient telkens te gebeuren tussen 1 januari en 31 mei na afloop van het referentiejaar (het referentiejaar van huidig verslag is 2019). De publicatie ervan dient vervolgens telkens te gebeuren uiterlijk eind juni na afloop van het referentiejaar. Vanaf 1 juli kunnen de kennisgevingsplichtige ondernemingen, indien nodig, hun notificatie corrigeren (cf. recht op rechtzetting van foutief verwerkte persoonsgegevens).

Huidig verslag zal beginnen met het uiteenzetten van de verschillende leden van de vereniging en een korte historiek van het platform betransparent.be. Het centrale gedeelte van het verslag is gewijd aan de presentatie van de kwantitatieve evaluatie. Vermits communicatie zeer belangrijk is binnen het platform, maakt dit eveneens het voorwerp uit van huidig verslag. Tot slot eindigt het verslag met een hoofdstuk gewijd aan het FAGG.

LEDEN VAN HET PLATFORM MDEON

De vzw Mdeon werd opgericht op de Stichtingsvergadering d.d. 23 mei 2006 door 12 verenigingen uit de gezondheidssector. De statuten van de vereniging werden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 10 juli 2006.

Hieronder worden de 28 verenigingen uit de gezondheidssector opgelijst die lid waren van Mdeon bij afloop van de periode gedekt door huidig activiteitenverslag (augustus 2020):

- Verenigingen die de [artsen](#) vertegenwoordigen
 1. Belgische Vereniging van Artsensyndicaten (BVAS)
 2. Domus Medica vzw
 3. Kartel vzw
 4. Verbond der Belgische Beroepsverenigingen van Geneesheren-Specialisten (VBS)
 5. Société Scientifique de Médecine Générale (SSMG)
 6. Syndicaat van Vlaamse Huisartsen (SVH)
- Verenigingen die de [apothekers](#) vertegenwoordigen
 7. Algemene Pharmaceutische Bond (APB)
 8. Instituut voor Permanente Studie voor Apothekers (IPSA)
 9. Vereniging der Coöperatieve Apotheken van België (OPHACO)
 10. Société Scientifique des Pharmaciens Francophones (SSPF)
 11. Belgische Vereniging van Ziekenhuisapothekers (BVZA)
- Verenigingen die de [farmaceutische industrie en de industrie van medische hulpmiddelen](#) vertegenwoordigen
 12. Bachi
 13. beMedTech (voorheen Unamec)
 14. Medaxes (voorheen FeBelGen)
 15. pharma.be
- Verenigingen die de [dierenartsen](#) vertegenwoordigen
 16. Union Professionnelle Vétérinaires vzw (UPV)
 17. Formavet vzw
 18. Vlaamse Dierenartsen Vereniging (VDV)
- Vereniging die de [tandartsen](#) vertegenwoordigt
 19. Vlaamse Beroepsvereniging Tandartsen (VBT)
 20. Verbond der Vlaamse Tandartsen (VVT)
- Vereniging die de [verpleegkundigen](#) vertegenwoordigt
 21. Algemene Unie van Verpleegkundigen van België (AUVB)
- Vereniging die de [kinesitherapeuten](#) vertegenwoordigt
 22. Axxon (Physical Therapy in Belgium)
- Verenigingen die de [paramedici](#) vertegenwoordigen
 23. Federatie van Belgische Podologen (FBP)
 24. Uitvoerend Comité van Beroepsverenigingen van Audiciens (UCBA)
 25. Belgische beroepsvereniging van Orthopedische Technologieën (BBOT)
- Vereniging die de [ziekenhuistechnici](#) vertegenwoordigt
 26. Association Francophone Inter hospitalière de Techniciens Biomédicaux (AFITEB)
 27. Vlaamse Vereniging van Ziekenhuis-instrumentatietechnici (VVZ)
- Vereniging die de [groothandelaars-verdelers](#) vertegenwoordigt
 28. Nationale Vereniging van Groothandelaars-Verdelers (NVGV)

EVOLUTIE VAN BETRANSARENT.BE

Het publiek platform betransparent.be werd gelanceerd in oktober 2015 ter bevordering van de transparantie van interacties van de farmaceutische industrie en de industrie van de medische technologieën met zorgverstrekkers, zorginstellingen en patiëntenverenigingen in België.

Voor het eerst in juni 2016 kon het grote publiek op het online platform "betransparent.be" deze interacties raadplegen. Betransparent.be is een uniek platform dat resulteerde uit een vrijwillig partnerschap tussen de farmaceutische en medische technologieën sector en de zorgsector in België. Dit bijzonder initiatief is een duidelijk engagement tot transparantie en is oorspronkelijk tot stand gekomen door zelfregulering.

Samenwerking als stuwkracht voor medische vooruitgang

Een hechte samenwerking en uitwisseling van informatie en kennis tussen de industrie en de zorgverstrekkers (artsen, apothekers, verpleegkundigen, vroedvrouwen, paramedici, ...), zorginstellingen (ziekenhuizen, artsenvennootschappen, ...) en patiëntenverenigingen is essentieel voor de medische vooruitgang en de beste patiëntenzorg. Enerzijds houden farmaceutische en medische technologie ondernemingen de zorgverstrekkers zo op de hoogte van nieuwe therapieën die op de markt komen. Anderzijds beschikken de zorgverleners als eerste contactpersoon voor de patiënt over een onschatbare expertise en praktijkervaring op het vlak van de behandeling van ziekten. Het delen van deze kennis en expertise draagt enorm bij aan de therapieën, hulpmiddelen en technologieën die de ondernemingen ontwikkelen voor de patiënt.

De relaties tussen de industrie en de zorgverstrekkers zijn op zich reeds strikt geregeld door wetgeving en deontologische codes. Om hun relaties

transparanter te maken en de onafhankelijkheid en integriteit van de zorgverstrekkers nog sterker uit te dragen, sloegen de betrokken partijen op eigen initiatief de handen in elkaar om het transparantieplatform betransparent.be te ontwikkelen.

Stapsgewijze lancering onder zelfregulering

De eerste publicatie via betransparent.be gebeurde in 2016 voor de premies en voordelen die in 2015 werden toegekend. In deze eerste fase van juni 2016 waren het de ondernemingen die lid zijn van pharma.be die de door hen toegekende premies en voordelen bekendmaakten.

In een tweede fase in juni 2017 publiceerden bijkomend ook de ondernemingen die lid zijn van beMedTech en de ondernemingen die lid zijn van Medaxes, de premies en voordelen verricht in 2016.

De leden van Bachi zouden een jaar later volgen.

Van zelfregulering naar een wettelijke omkadering

Als belangrijke stap naar een nog grotere transparantie, kreeg de transparantieplicht op **18 december 2016** op initiatief van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, Maggie De Block, een wettelijke verankering in de Belgische **Sunshine Act**¹.

Deze wettelijke transparantieplicht legt farmaceutische en medische technologie ondernemingen, zowel Belgische als buitenlandse, op om premies en voordelen die zij vanaf 1 januari 2017 rechtstreeks of onrechtstreeks toekennen aan gezondheidszorgbeoefenaars, organisaties in de gezondheidszorgsector of patiëntenverenigingen, te documenteren en jaarlijks openbaar te maken op het platform betransparent.be.

¹ Hoofdstuk 1 van titel 3 van de wet van 18 december 2016 houdende diverse bepalingen inzake gezondheid, *B.S.* 27 december 2016.

De Sunshine Act is uitgevoerd door het [Koninklijk Besluit van 14 juni 2017](#) tot uitvoering van de Sunshine Act. Voormeld Koninklijk Besluit deed de Sunshine Act eveneens in werking treden op 23 juni 2017. Dit heeft tot gevolg dat voor het eerst de Sunshine Act van toepassing was op de premies en voordelen toegekend in het kalenderjaar 2017 aan gezondheidszorgbeoefenaars, organisaties in de gezondheidszorgsector en/of patiëntenverenigingen. De eerste gegevens dienden op deze wettelijke basis door de kennisgevingsplichtige ondernemingen te worden genotificeerd tussen 1 januari 2018 en 31 mei 2018 om vervolgens uiterlijk op 30 juni 2018 gepubliceerd te worden in het transparantieregister. De tweede gegevens dienden te worden genotificeerd tussen 1 januari 2019 en 31 mei 2019 om vervolgens uiterlijk op 30 juni 2019 gepubliceerd te worden in het transparantieregister. De gegevens die het voorwerp uitmaken van huidig verslag dienden te worden genotificeerd tussen 1 januari en 31 mei 2020 om uiterlijk op 30 juni 2020 te worden gepubliceerd in het transparantieregister.

Op 22 augustus 2017 verscheen in het Belgisch Staatsblad het [Koninklijk Besluit van 31 juli 2017](#) dat de vzw Mdeon erkent om de door de Sunshine Act aan het FAGG bepaalde toevertrouwde opdrachten uit te voeren. Mdeon beheert op basis van deze erkenning in het bijzonder de publiek toegankelijke website (www.betransparent.be) waarop jaarlijks de premies en voordelen die farmaceutische en medische technologie ondernemingen aan gezondheidszorgbeoefenaars/-organisaties en aan patiëntenverenigingen aanbieden, openbaar worden gemaakt. Voormelde erkenning geldt voor een onbepaalde duur.

De openbaargemaakte gegevens blijven drie jaar publiek raadpleegbaar in het transparantieregister. Daarna worden ze eruit verwijderd. Het platform en de kennisgevingsplichtige ondernemingen daarentegen bewaren de gegevens gedurende tien jaar vanaf de openbaarmaking.

Privacy & GDPR

Door het creëren van een platform dat persoonsgegevens verwerkt (inclusief persoonsgegevens van gevoelige aard), diende het nodige te

worden ondernomen om de privacywetgeving op alle vlakken te respecteren.

Het platform heeft dan ook vele contacten gehad met de Privacycommissie, hetgeen oorspronkelijk leidde tot [beraadslaging 51/2015](#) d.d. 2 september 2015 van het Sectoraal comité van het Rijksregister. Alle ondernemingen die beroep deden op een rijksregisternummer als unieke identicator voor gezondheidszorgbeoefenaars (dit betreft degenen die niet over een RIZIV-nummer beschikken), dienden toe te treden tot deze beraadslaging. Dit was een lange en moeilijke procedure (inclusief de aanstelling van een consulent inzake informatiebeveiliging). Bovendien was het gebruik van het rijksregisternummer wettelijk enkel toegelaten voor Belgische ondernemingen gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister. Dit had oorspronkelijk tot gevolg dat buitenlandse ondernemingen hun premies en voordelen toegekend aan gezondheidszorgbeoefenaars zonder RIZIV-nummer enkel op een aggregate en dus anonieme manier konden notificeren, hetgeen de transparantie niet ten goede kwam.

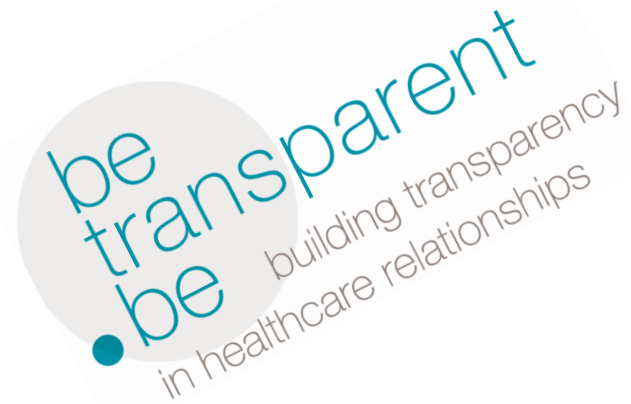
De komst van de Sunshine Act heeft veel veranderd doordat de transparantieplicht daardoor een wettelijke basis kreeg. Dit leidde dan ook tot een nieuwe beraadslaging van het Sectoraal comité van het Rijksregister, meer bepaald [beraadslaging 46/2017 van 13 september 2017](#)². Deze beraadslaging bepaalt het volgende:

- Het rijksregisternummer mag enkel worden gebruikt als bijkomend identificatiemiddel, meer bepaald enkel indien de te identificeren gezondheidszorgbeoefenaar niet beschikt over een RIZIV-nummer, dan wel indien deze er over meerdere beschikt.
- De ondernemingen verkrijgen het rijksregisternummer rechtstreeks van de betrokken gezondheidszorgbeoefenaar, ze hebben immers geen toegang tot de databank van het rijksregister; enkel Mdeon heeft hiertoe toegang om de rijksregisternummers ontvangen van de ondernemingen te verifiëren.

² Zie bijlage 1.

- De ondernemingen gebruiken het rijksregisternummer enkel op een passieve manier, meer bepaald enkel en alleen om een gezondheidszorgbeoefenaar te identificeren in het bestand dat aan [betransparent.be](https://www.betransparent.be) moet worden genotificeerd. De beraadslaging laat de ondernemingen niet toe om het rijksregisternummer actief te gebruiken.
- De beraadslaging machtigt zowel Belgische als buitenlandse ondernemingen om het rijksregisternummer te gebruiken in het kader van de Sunshine Act.
- De ondernemingen moeten niet individueel toetreden tot Beraadslaging nr. 46/2017 (in tegenstelling tot wat Beraadslaging nr. 51/2015 voorzag, dewelke nu niet meer van toepassing is) en moeten bijgevolg geen veiligheidsconsulent aanstellen in het kader van de Sunshine Act.

Ondernemingen moeten inderdaad dankzij de Sunshine Act niet langer een veiligheidsconsulent aanstellen in dit kader. Dit is wel het geval voor het platform Mdeon. Mdeon heeft dan ook het nodige gedaan om ervoor te zorgen dat het platform volledig GDPR-compliant is. Mdeon heeft bovendien een [verslag](#) gekregen [van een erkende veiligheidsconsulent](#) waarin wordt bevestigd dat Mdeon voldoet aan de voorwaarden gesteld door Privacycommissie inzake beveiliging van de informatica omgeving³.

³ Zie bijlage 2.

KWANTITATIEVE EVALUATIE

Conform artikel 43, §1, 4^e lid, Sunshine Act gebeurt de openbaarmaking telkens ten laatste op 30 juni van het jaar na het einde van het referentiejaar.

Het referentiejaar van huidig verslag is kalenderjaar 2019. Deze gegevens werden openbaar gemaakt in het transparantieregister op 30 juni 2020.

Categorieën van premies en voordelen

PREMIES EN VOORDELEN OPENBAAR GEMAAKT OP INDIVIDUELE BASIS

Alle toegekende premies en voordelen worden openbaar gemaakt op een individuele basis (op naam van de begunstigde die de premies en voordelen rechtstreeks of onrechtstreeks heeft ontvangen). Meer bepaald maakt elke kennisgevingsplichtige onderneming voor elke begunstigde de bedragen bekend van de premies en voordelen die gedurende een kalenderjaar ten voordele van deze begunstigde werden toegekend.

Deze premies en voordelen worden per categorie samengevoegd waardoor er één totaalbedrag per categorie per begunstigde per kalenderjaar wordt weergegeven in het transparantieregister. Een meer gedetailleerde publicatie moet evenwel door de betreffende onderneming worden verstrekt zodra de betrokken begunstigde of de bevoegde overheid daarom verzoekt.

De **categorieën** van premies en voordelen waarvan sprake hierboven, zijn de volgende:

I. Wat betreft alle rechtstreeks of onrechtstreeks toegekende premies of voordelen, **aan gezondheidszorgbeoefenaars**:

- a. de bijdragen in de kosten van wetenschappelijke manifestaties, zoals de inschrijvingskosten en de reis- en verblijfkosten;
- b. de honoraria, betaling en terugbetaling van kosten voor diensten en consultancy.

II. Wat betreft alle rechtstreeks of onrechtstreeks toegekende premies of voordelen, **aan de organisaties in de gezondheidszorgsector**:

- a. de bijdragen in de kosten van wetenschappelijke bijeenkomsten, zoals de inschrijvingskosten en de reis- en verblijfkosten, en de sponsoringcontracten met organisaties in de gezondheidssector of met derden die door deze organisaties zijn aangeduid om een wetenschappelijke bijeenkomst te beheren;
- b. de honoraria, betalingen en terugbetalingen van kosten voor diensten en consultancy;
- c. de schenkingen en toelagen die de gezondheidszorg ondersteunen.

III. Wat betreft alle rechtstreeks of onrechtstreeks toegekende premies of voordelen, **aan patiëntenverenigingen**:

- a. de honoraria, betaling en terugbetaling van kosten voor diensten en consultancy;
- b. de financiële of andere bijdragen.

PREMIES EN VOORDELEN OPENBAAR GEMAAKT OP GEAGGREGEERDE BASIS

Er bestaat slechts één wettelijke uitzondering op de individuele openbaarmaking en dat zijn de premies en voordelen toegekend in het kader van [wetenschappelijk onderzoek](#) (voor de definitie hiervan, zie art. 1, 3°, KB Sunshine Act). Deze premies en voordelen worden per onderneming op een niet-individuele, geaggregeerde (gegroepeerde) basis bekendgemaakt zonder dat de identiteit van de verschillende begunstigden wordt opgenomen (art. 42, §1, lid 3, Sunshine Act). Jaarlijks maakt elke onderneming aldus één totaalbedrag rond wetenschappelijk onderzoek in België bekend.

SCHEMATISCH OVERZICHT VAN DE PREMIES EN VOORDELEN

BEGUNSTIGDE	OPENBAAR TE MAKEN TOEGEKENDE PREMIES OF VOORDELEN OP <u>NOMINATIEVE</u> BASIS
Gezondheidszorg-beoefenaar	a) De bijdragen in de kosten van deelname aan wetenschappelijke manifestaties, zoals de inschrijvingskosten en de reis- en verblijfkosten b) De honoraria, betaling en terugbetaling van kosten voor diensten en consultancy
Organisatie in de gezondheidszorg-sector	a) De bijdragen in de kosten van wetenschappelijke manifestaties, zoals de inschrijvingskosten en de reis- en verblijfkosten, en de sponsoringcontracten met organisaties in de gezondheidssector of met derden die door deze organisaties zijn aangeduid om een wetenschappelijke bijeenkomst te beheren b) De honoraria, betalingen en terugbetalingen van kosten voor diensten en consultancy c) De schenkingen en toelagen die de gezondheidszorg ondersteunen
Patiëntenvereniging	a) De honoraria, betaling en terugbetaling van kosten voor diensten en consultancy b) De financiële of andere bijdragen
OPENBAAR TE MAKEN TOEGEKENDE PREMIES OF VOORDELEN OP <u>GEAGGREGEERDE</u> BASIS	
Gezondheidszorg-beoefenaar of organisatie in de gezondheidszorg-sector, maar geen openbaarmaking op naam	Premies en voordelen toegekend in het kader van <u>wetenschappelijk onderzoek</u> : a) Klinische proeven in de zin van artikel 6quinquies van de wet van 25 maart 1964 op de geneesmiddelen b) Experimenten als bedoeld in artikel 2, 11°, van de wet 7 mei 2004 inzake experimenten op de menselijke persoon c) Niet-klinische studies zoals gedefinieerd in de OECD Principles on Good Laboratory Practice

OPENBAARGEMAAKTE PREMIES EN VOORDELEN M.B.T. HET REFERENTIEJAAR 2019

In totaal hebben 623 farmaceutische en medische technologie ondernemingen tussen 1 januari 2020 en 31 mei 2020 hun gegevens met betrekking tot het jaar 2019 genotificeerd. Samen hebben zij in 2018 in totaal voor **248.422.100 euro** geïnvesteerd in samenwerkingen met zorgverstrekkers, zorginstellingen en patiëntenverenigingen actief in België.

Deze samenwerkingen worden als volgt onderverdeeld in de verschillende wettelijke categorieën van premies en voordelen bepaald in het uitvoeringsbesluit van de Sunshine Act:

CATEGORIEËN SUNSHINE ACT	BEGUNSTIGDEN	TOTAAL		
WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK	Aggregaat	153 883 763 €	62%	
WETENSCHAPPELIJKE MANIFESTATIES	HCO*	28 644 371 €	42 451 997 €	17%
	HCP*	13 807 625 €		
SCHENKINGEN EN TOELAGEN DIE DE GEZONDHEIDSZORG ONDERSTEUNEN	HCO	21 794 052 €	9%	
DIENSTEN CONSULTANCY	HCP	12 536 966 €	21 241 745 €	9%
	HCO	8 607 484 €		
	PO*	97 295 €		
ANDERE BIJDRAGEN	PO	9 050 543 €	4%	

ALGEMEEN TOTAAL

248 422 100 €

* HCO = "Healthcare Organisation", dit is een zorginstelling (bv. ziekenhuis, wetenschappelijke vereniging van zorgverstrekkers) / HCP = "Healthcare Professional", dit is een zorgverstrekker (bv. arts, tandarts, verpleegkundige, paramedicus) / PO = "Patient Organisation", dit is een patiëntenvereniging.

Ten opzichte van 2018, zijn er 27 bedrijven extra die hun gegevens van 2019 kenbaar hebben gemaakt en is er een stijging van 13% investeringen in samenwerkingen met zorgverstrekkers, zorginstellingen en patiëntenverenigingen die actief zijn in België. Onderstaande tabel geeft dit weer:

	2018	2019	Verschil 2018-2019
AANTAL BEDRIJVEN	596	623	+5%
WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK	€ 124 565 831	€ 153 883 763	24%
WETENSCHAPPELIJKE MANIFESTATIES	€ 40 287 182	€ 42 451 997	5%
SCHENKINGEN EN TOELAGEN DIE DE GEZONDHEIDSZORG ONDERSTEUNEN	€ 23 715 604	€ 21 794 052	-8%
DIENSTEN EN CONSULTANCY	€ 20 694 259	€ 21 241 745	3%
ANDERE BIJDRAGEN (PO)	€ 9 925 750	€ 9 050 543	-9%
	€ 219 188 627	€ 248 422 100	+ 13%

Kennisgevingsplichtige ondernemingen

ALGEMEEN

Conform artikel 41, §1, 1°, Sunshine Act is een kennisgevingsplichtige onderneming elke eenheid die een economische activiteit uitoefent, ongeacht haar rechtsvorm en de wijze waarop zij wordt gefinancierd, zoals bedoeld in titel VII van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, meer bepaald de houders van een vergunning voor het in de handel brengen van een geneesmiddel voor menselijk of diergeneeskundig gebruik, invoerders, fabrikanten en distributeurs van geneesmiddelen voor menselijk of diergeneeskundig gebruik, bemiddelaars in geneesmiddelen voor menselijk of diergeneeskundig gebruik, alsook distributeurs, detailhandelaars en fabrikanten van medische technologieën. Zowel ondernemingen gevestigd in België als elders vallen hier aldus onder.

TOTAAL AANTAL NOTIFICATIES INGEDIEND BINNEN DE WETTELIJKE TERMIJN (REFERENTIEJAAR 2019)

Tussen 1 januari en 31 mei 2020, werden er in totaal **623 notificaties** ingediend door aldus 623 verschillende kennisgevingsplichtige ondernemingen.

Alles is goed verlopen. Het platform heeft op geen enkel moment enig technisch of ander probleem ondervonden.

Volgens de Sunshine Act moeten de kennisgevingsplichtige ondernemingen ook een notificatie verrichten indien ze geen premies en voordelen hebben toegekend in het voorgaande kalenderjaar. In dat geval dienen ze een leeg bestand te notificeren waarin enkel de code "NPB" staat vermeld ("*no premium nor benefit granted*"). In totaal werden er op datum van 31 mei 2020 **176 lege bestanden** geüpload, hetgeen neerkomt op zo'n 28% van alle notificaties (in het referentiejaar 2018 waren er 169 lege bestanden, dan wel eveneens 28% van alle notificaties).

SOORTEN ONDERNEMINGEN DIE EEN NOTIFICATIE HEBBEN VERRICHT (REFERENTIEJAAR 2019)

35% van de 623 ondernemingen die een notificatie hebben verricht, zijn farmaceutische ondernemingen (referentiejaar 2018: 38%). 65% zijn medische technologie ondernemingen (referentiejaar 2018: 67%). Weliswaar dient dit te worden genuanceerd in die zin dat 29 van deze ondernemingen actief zijn in beide sectoren.

Vervolgens kunnen we vaststellen dat 50% van de ingediende notificaties afkomstig is van leden van de industrieverenigingen die lid zijn van Mdeon en 50% van niet-leden (referentiejaar 2018: 48% leden, 52% niet-leden).

HERKOMST VAN DE ONDERNEMINGEN DIE EEN NOTIFICATIE HEBBEN VERRICHT (REFERENTIEJAAR 2019)

Onderstaande tabel geeft de herkomst weer van de ondernemingen die een notificatie hebben verricht:

Landen	Nb
BE	477
NL	46
FR	24
DE	22
GB	10
US	18
IE	7
CH	4
SE	3
DK	1
IT	2
LU	3
CA	1
HU	1
GR	0
ES	2
KR	1
FI	1
	623

Belgian	477	80%
Foreign	146	24%

80% van de notificaties werden aldus ingediend door Belgische ondernemingen (referentiejaar 2018: 77%). Een nuance hierbij betreft de gegroepeerde notificaties: ondernemingen die bestaan uit verschillende rechtspersonen, al dan niet in verschillende landen, kunnen ervoor kiezen om hun notificaties te bundelen in één enkele notificatie. In dat geval dient de kennisgevingsplichtige onderneming die de notificatie verricht evenwel in een toelichtende nota uit te leggen welke juridische entiteiten (Belgische en buitenlandse) er precies werden gegroepeerd in deze ene notificatie. Deze toelichtende nota is publiekelijk raadpleegbaar in het transparantieregister. Bovendien moet de betreffende onderneming die is overgegaan tot de gegroepeerde notificatie ten opzichte van de bevoegde instanties in het kader van een controle (het FAGG) te allen tijde en op het eerste verzoek alle details kunnen verstrekken aan deze bevoegde overheid omtrent de openbaargemaakte premies en voordelen (welke entiteit precies wat heeft toegekend ten voordele van wie).

Begunstigden

SOORTEN BEGUNSTIGDEN TERUG TE VINDEN IN HET TRANSPARANTIETREGISTER

Conform artikel 41, §1, 3°, Sunshine Act *in*uncto artikel 1 Koninklijk Besluit van 14 juni 2017 tot uitvoering van de Sunshine Act, zijn er **drie soorten** begunstigden die moeten worden opgenomen in het transparantieregister:

- 1) **organisaties in de gezondheidssector** (vaak wordt hiernaar als volgt verwezen: "HCO" of "healthcare organisation");
- 2) **gezondheidszorgbeoefenaars** (vaak wordt hiernaar als volgt verwezen: "HCP" of "healthcare professional");
- 3) **patiëntenverenigingen** (vaak wordt hiernaar als volgt verwezen: "PO" of "patient organisation")

AANTAL UNIEKE BEGUNSTIGDEN (REFERENTIEJAAR 2019)

Voor 2019 bevat het Transparantieregister de gegevens van **15.923 unieke begunstigden**, waaronder **13.498 gezondheidszorgbeoefenaars**, **2.2257 organisaties in de gezondheidssector** en **168 patiëntenverenigingen** (referentiejaar 2018: respectievelijk 15867, 13336, 2.347, 184).

De tabel hieronder geeft de details weer (momentopname 30 juni 2020):

BEGUNSTIGDEN	Aantal
Zorgverstrekers (HCP)	13.498
Zorginstellingen (HCO)	2.257
Patiëntenvereniging (PO)	168
Totaal	15.923

MEEST VOORKOMENDE BEROEPEN (REFERENTIEJAAR 2019)

De tabel hieronder geeft een overzicht weer van de meest voorkomende beroepen in het Transparantieregister voor het referentiejaar 2019:

Beroepen	#	%
Arts-specialist	7368	54,6%
Dierenarts	1710	12,7%
Huisarts	1578	11,7%
Verpleegkundige	1390	10,3%
Tandarts	279	2,1%
Apotheker	270	2,0%
Diëtist	185	1,4%
Technoloog medische beeldvorming	139	1,0%
Farmaceutisch-technisch assistent	90	0,7%
Landbouwer	80	0,6%
Ziekenhuistechnicus	65	0,5%
Apotheker-bioloog	58	0,4%
Medische laboratoriumtechnoloog	56	0,4%
Kinesitherapeut	51	0,4%
Opticien	38	0,3%
Vroedvrouw	20	0,1%
Audioloog	16	0,1%
Andere	105	0,8%
Totaal zorgverstrekkers in Transparantieregister 2019	13498	100%

Voor de tweede keer maakten ook de ondernemingen actief op het vlak van geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik hun samenwerkingen met zorgverstrekkers bekend. Opvallend daarbij is dat de sponsoring van dierenartsen nu op de tweede plaats staan achter de artsen-specialisten.

MEEST VOORKOMENDE MEDISCHE SPECIALISATIES (REFERENTIEJAAR 2019)

Onderstaande tabel geeft vervolgens weer welke specialismen onder de artsen de meeste premies en voordelen hebben ontvangen in het kalenderjaar 2019:

SPECIALITES MEDICALES (TOP 15)	#	%
Médecin spécialiste en médecine interne	874	11,9%
Médecin spécialiste en cardiologie	833	11,3%
Médecin spécialiste en chirurgie orthopédique	521	7,1%
Médecin spécialiste en chirurgie	511	6,9%
Médecin spécialiste en gynécologie obstétrique	408	5,5%
Médecin spécialiste en dermato-vénéréologie	397	5,4%
Médecin spécialiste en neurologie	393	5,3%
Médecin spécialiste en gastro-entérologie	373	5,1%
Médecin spécialiste en urologie	313	4,2%
Médecin spécialiste en ophtalmologie	296	4,0%
Médecin spécialiste en pneumologie	294	4,0%
Médecin spécialiste en radiodiagnostic	278	3,8%
Médecin spécialiste en pédiatrie	267	3,6%
Médecin spécialiste en anesthésie-réanimation	238	3,2%
Médecin spécialiste en oncologie médicale	234	3,2%
Autres	1138	15,4%
	7368	100%

Rechtzettingen

VERZOEK TOT RECHTZETTING DOOR EEN BEGUNSTIGDE

De begunstigden vermeld in het Transparantieregister hebben de mogelijkheid om vragen te stellen aan de onderneming die de gegevens heeft genotificeerd. Na elke zoekopdracht in het transparantieregister, staat er onderaan het volgende vermeld: "Vragen of opmerkingen bij de premies en voordelen die op u betrekking hebben? Kik hier." Wanneer de begunstigde op de voorziene link klikt, gaat er een scherm open waarop de begunstigde enkele gegevens moet invullen en zijn/haar vraag kan stellen. Het kan gaan om een simpele vraag tot informatie, maar ook om klachten, inclusief een vraag tot rechtzetting van foutief genotificeerde gegevens. Na invulling, vertrekt er een e-mail rechtstreeks naar de onderneming die de betreffende gegevens heeft genotificeerd. Indien het gaat om persoonsgegevens, dient een eventuele rechtzetting te gebeuren binnen de maand. Het platform heeft in een procedure voorzien om te garanderen dat de gegevens niet alleen tijdig worden geverifieerd en desgevallend rechtgezet door de betreffende onderneming, maar eveneens tijdig worden gepubliceerd in het transparantieregister.

INDIENING VAN CORRIGERENDE BESTANDEN

Ondernemingen die een gegrond verzoek tot rechtzetting hebben gekregen of die bepaalde premies en voordelen zijn vergeten te publiceren, moeten een corrigerend bestand notificeren. In dat geval dienen zij het basisbestand te corrigeren waar nodig en opnieuw volledig te uploaden in het Transparantieregister.

De 1^e en de 15^e van elke maand, gaat het platform over tot de publicatie van de bestanden. Op die manier is een tijdige rechtzetting gegarandeerd.

CORRIGERENDE BESTANDEN GENOTIFICEERD TUSSEN 1 JULI 2020 EN 31 OKTOBER 2020 (REFERENTIEJAAR 2019)

Zoals hoger vermeld, hebben in totaal 623 farmaceutische en medische technologie ondernemingen hun notificaties met betrekking tot het jaar 2019 tussen 1 januari en 31 mei 2020 ingediend, dus binnen de vooropgestelde wettelijke termijn.

Tussen 1 juli 2020 en 31 oktober 2020 hebben in totaal 71 ondernemingen een nieuw bestand geüpload, waarvan 51 correcties aan het basisbestand en 20 volledig nieuwe bestanden. Dit laatste wil zeggen dat er 20 ondernemingen een basisbestand hebben genotificeerd op een laattijdige manier.

Op datum van **31 oktober 2020** is het resultaat van de in 2019 toegekende premies en voordelen als volgt:

CATEGORIEËN SUNSHINE ACT	BEGUNSTIGDEN	TOTAAL	
WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK	Aggregaat	149 313 188 €	61%
WETENSCHAPPELIJKE MANIFESTATIES	HCO*	29 203 892 €	43 008 588 € 17%
	HCP*	13 804 696 €	
SCHENKINGEN EN TOELAGEN DIE DE GEZONDHEIDSZORG ONDERSTEUNEN	HCO	21 831 782 €	9%
DIENSTEN CONSULTANCY	HCP	12 818 589 €	21 762 983 € 9%
	HCO	8 796 989 €	
	PO*	147 404 €	
ANDERE BIJDRAGEN	PO	10 245 789 €	4%
ALGEMEEN TOTAAL		246 162 330 €	

Onderstaande tabel geeft het **verschil** weer met de resultaten gepubliceerd op 30 juni 2020:

CATEGORIEËN SUNSHINE ACT	BEGUNSTIGDEN	TOTAAL
WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK	Aggregaat	-4 570 575 €
WETENSCHAPPELIJKE MANIFESTATIES	HCO*	559 521 €
	HCP*	-2 930 €
SCHENKINGEN EN TOELAGEN DIE DE GEZONDHEIDSZORG ONDERSTEUNEN	HCO	37 730 €
DIENSTEN CONSULTANCY	HCP	281 624 €
	HCO	189 505 €
	PO*	50 109 €
ANDERE BIJDRAGEN	PO	1 195 246 €
ALGEMEEN TOTAAL		-2 259 770 €

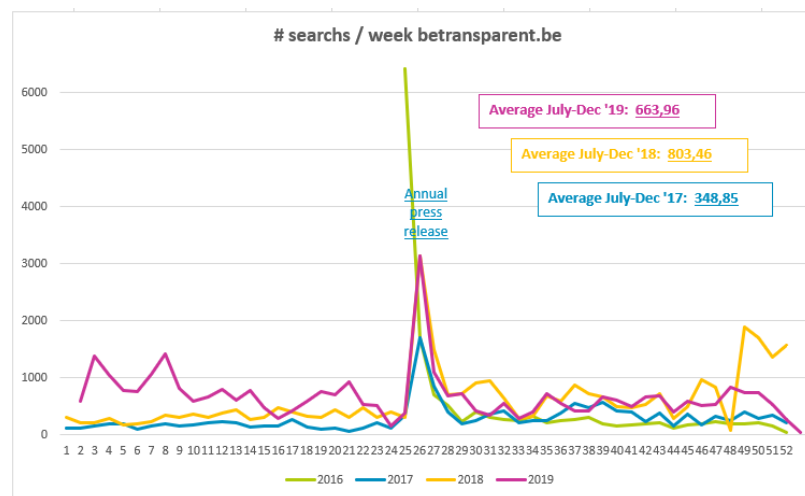
Bijlagen 3, 4 en 5 bevatten respectievelijk een overzicht van de kennisgevingsplichtige ondernemingen die:

- een notificatie binnen de vooropgestelde wettelijke termijn hebben verricht,
- laattijdig een notificatie hebben verricht,
- een (of meerdere) corrigerend(e) bestand(en) hebben geüpload.

Aantal verrichtte opzoeken

In het totaal vonden er in 2019 **35.010 opzoeken** plaats in het transparantieregister. Dit zijn er 2.947 meer dan in 2018. Het gemiddelde aantal opzoeken per week in de periode juli (1^e week na publicatie van de gegevens 2019) tot en met eind december is 664 (ten opzichte van 803 in 2018). In week 27, meer bepaald de week waarin de gegevens 2019 werden gepubliceerd, vonden er 3.132 opzoeken plaats (ten opzichte van 3.134 in 2018).

Onderstaand schema geeft een overzicht van het aantal wekelijks verrichtte opzoeken sinds 2016:

Bovenstaande tabel geeft het totaal aantal opzoeken weer, niet het totaal aantal personen die opzoeken hebben verricht.

De zoekmotor werd recent aangepast zodat de opzoeken nog gebruiksvriendelijker dan voorheen kunnen plaatsvinden.

COMMUNICATIE

Communicatie rond een nieuwe wetgeving is zeer belangrijk. Het platform heeft hier dan ook veel aandacht aan besteed.

Website

De website www.betransparent.be omvat talrijke inlichtingen en documentatie. Deze website is publiek raadpleegbaar in het Frans, Nederlands en Engels (en in het Duits voor het Transparantieregister als zodanig). Het luik "*Ik ben een onderneming*" is daarentegen enkel toegankelijk voor de kennisgevingsplichtige ondernemingen die een account hebben gecreëerd via de website; dit is het zogenaamde "Extranet", waar de ondernemingen hun notificaties moeten uploaden en waar zij de nodige documentatie en uitleg vinden.

Flyer

Op de website is er eveneens een "Informatiebrochure ter attentie van de begunstigden van premies en voordelen" terug te vinden. Dit is een downloadbaar document waarin op een korte en bondige manier de Sunshine Act wordt toegelicht. Het doelpubliek van deze flyer zijn de begunstigden. Deze flyer is beschikbaar in het Frans en het Nederlands.

Informatiesessies

In de loop van 2019 heeft het platform tientallen informatiesessies georganiseerd. Deze informatiesessies waren voornamelijk gericht op de kennisgevingsplichtige **ondernemingen**.

Doorheen 2019 organiseerde het platform bovendien maandelijks een *inhouse* infosessie waarop geïnteresseerden konden inschrijven. Ook in 2020 zijn deze sessies tot maart blijven doorlopen. Omwille van COVID-19 werden de sessies van april en mei geannuleerd. Vanaf september 2020 worden er naast fysieke, ook virtuele informatiesessies gegeven.

Frequently Asked Questions

Op de website van betransparent.be is er een uitgebreid luik aan FAQs opgenomen. Deze FAQs dienen er in de eerste plaats voor om het grote publiek (patiënten, begunstigden) antwoorden te verschaffen op verscheidene vragen rond de Sunshine Act. Anderzijds vinden ook de kennisgevingsplichtige ondernemingen hier veel antwoorden terug over hoe zij de Sunshine Act moeten toepassen, de nodige gegevens moeten verzamelen en het model van te notificeren bestand moeten invullen.

Guidelines bij de toepassing van de Sunshine Act

Naar aanleiding van de eerste publicatie inzake referentiejaar 2017, is gebleken dat er nog een aantal vragen waren rond de interpretatie van de Sunshine Act. In overleg met en akkoord van het FAGG heeft het platform antwoorden geformuleerd op de meeste van deze gestelde vragen. Deze zijn raadpleegbaar door de kennisgevingsplichtige ondernemingen via hun luik "Extranet".

Telefonische permanentie

Het platform heeft voor vragen omtrent betransparent.be een apart telefoonnummer aangemaakt (02 609 54 95).

Dit nummer werd het afgelopen jaar enorm veel keren gebeld door hoofdzakelijk kennisgevingsplichtige ondernemingen die allerlei vragen hadden op technisch vlak (hoe uploaden, hoe het model van te notificeren bestand invullen, etc.) maar voornamelijk ook op het vlak van een correcte toepassing van de Sunshine Act. Maar ook begunstigden en het algemene publiek (inclusief pers) maakt af en toe gebruik van dit nummer voor hun vragen.

Persconferentie en persbericht

Op 30 juni 2020 werden de door de kennisgevingsplichtige ondernemingen genotificeerde gegevens openbaar gemaakt in het Transparantieregister. Dit ging gepaard met een virtuele persconferentie en een persbericht.

Tijdens de persconferentie nam de woordvoerder het woord, meer bepaald de heer Christophe Dekoninck (Domus Medica), eveneens bestuurder van het platform Mdeon. Hij legde op een duidelijke manier aan de aanwezige journalisten uit waar de Sunshine Act precies voor staat, alsook wat de resultaten voor het referentiejaar 2019 waren.

Na de persconferentie werd er een persbericht verspreid. Dit persbericht werd voorafgaandelijk overgemaakt aan de communicatiecel van het kabinet van Minister De Block, alsook aan het FAGG.

De dagen na de lancering van het Transparantieregister (gegevens 2019), verschenen er verscheidene artikelen in de medische maar ook algemene pers. Deze artikelen waren stuk voor stuk positief, dan wel neutraal, opgesteld. De kritiek die voorheen (voor de Sunshine Act) werd geuit, namelijk dat het maar een "halve transparantie" was gelet op het feit dat de gezondheidszorgbeoefenaars hun toestemming konden weigeren om in het Transparantieregister nominatief terecht te komen, is dankzij de Sunshine Act volledig van de baan.

HET FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR GENEESMIDDELEN EN GEZONDHEIDSPRODUCTEN (FAGG)

Mdeon werd via Koninklijk besluit van 31 juli 2017 tot erkenning van de organisatie bedoeld in artikel 44, § 1, van de wet van 18 december 2016 houdende diverse bepalingen inzake gezondheid, voor onbepaalde duur erkend als organisatie in de zin van artikel 44, §1, van de Sunshine Act om in naam en voor rekening van het FAGG de uitvoering te verzorgen van de taken van het FAGG op grond van de artikelen 41 tot 43 van de wet van de Sunshine Act.

De controle van de naleving van de Sunshine Act blijft vanzelfsprekend een bevoegdheid van het FAGG. Het aspect controles is in geval van wetgeving uiterst belangrijk. Geen enkele regel wordt immers toegepast indien haar naleving niet wordt gecontroleerd. De duurzaamheid van de Sunshine Act hangt dan ook af van de invoering van regelmatige controles en het opvolgen van eventueel ingediende klachten.

CONCLUSIE

De derde publicatieperiode onder de Sunshine Act is zeer goed verlopen. Het feit dat er opnieuw meer kennisgevingsplichtige ondernemingen een notificatie hebben gericht dan de voorgaande jaren, wijst erop dat de Sunshine Act haar effect heeft gehad. In 2019 is het platform veel belang blijven hechten aan het aspect communicatie teneinde zoveel mogelijk personen te informeren wat betreft het bestaan van het platform en de transparantieplicht.

Dankzij de Sunshine Act kan er bovendien worden gesproken over een "full transparency", mede dankzij het feit dat de gezondheidszorgbeoefenaars hierdoor niet meer hun voorafgaandelijke toestemming moeten geven vooraleer te worden opgenomen in het Transparantieregister.

Het platform voldoet aan alle wettelijke vereisten en heeft een positief verslag gekregen van een onafhankelijke en erkende veiligheidsconsulent waarin wordt bevestigd dat Mdeon voldoet aan de voorwaarden gesteld door de privacywetgeving inzake beveiliging van de informatica omgeving.

Conclusie, uit huidig activiteitenverslag blijkt dat het derde jaar erkenning van het platform op het vlak van de Sunshine Act haar vruchten heeft afgeworpen. Mdeon hoopt zodoende aan de verwachtingen van de overheid en van alle actoren uit de gezondheidssector te hebben voldaan en hoopt deze samenwerking in de komende jaren te kunnen verderzetten.

Zaventem, 2 december 2020.

BIJLAGEN

1. Beraadslaging 46/2017 van 13 september 2017 van het Sectoraal comité van het Rijksregister ([link](#))
2. Verslag erkende veiligheidsconsulent (Mdeon GDPR compliant) ([link](#))

